

Урок №10

РОЗДІЛ 2. ПОНЯТТЯ ОПЕРАЦІЙНОЇ СИСТЕМИ

§2.10 Операції над об'єктами файлової системи

Урок 10

ДІЇ З ФАЙЛАМИ ТА ПАПКАМИ

ТИ ДІЗНАЄШСЯ:

1

- Які дії можна виконувати над об'єктами файлової системи

2

- Які об'єкти можна створювати засобами операційної системи

3

- Як можна копіювати та переміщувати файли і папки

4

- Як перейменовувати файли і папки

ОСНОВНІ ОБ'ЄКТИ ОПЕРАЦІЙНОЇ СИСТЕМИ

Файл

Папка

Група файлів або папок

ДІЇ НАД ОБ'ЄКТАМИ ФАЙЛОВОЇ СИСТЕМИ?

Створення
Копіювання
Переміщення
Переіменування
Видалення
Пошук

Об'єкти

Файл
Папка
Ярлик
Група файлів
або папок

Інструмен
ти

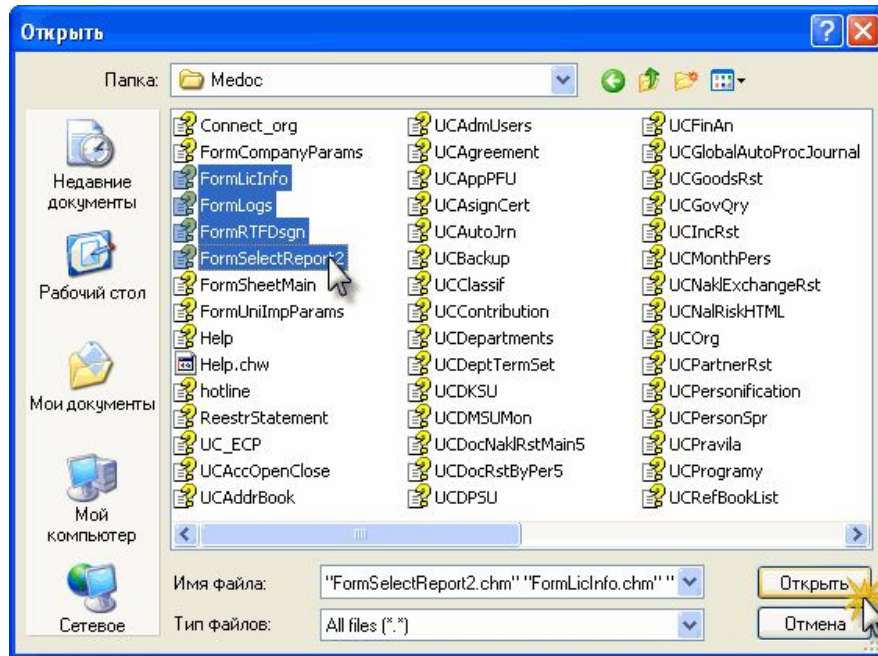
Дії

Буфер обміну
Вказівки контекстного
меню
Вказівки Головного меню
Вказівки вікна папки

ВИДІЛЕННЯ ОБ'ЄКТІВ

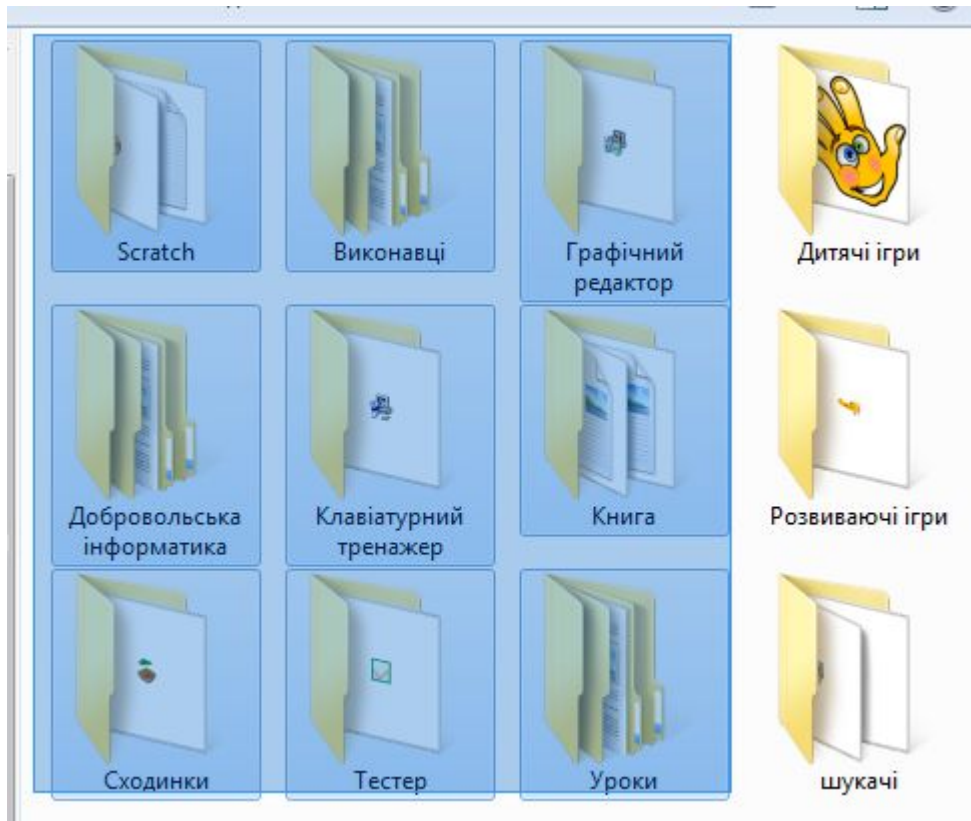
Якщо одну й ту саму дію, наприклад, копіювання або видалення, необхідно виконати для кількох об'єктів, то не обов'язково її виконувати для кожного об'єкта окремо.

Можна спочатку виділити об'єкти, над якими має бути виконана певна дія, а потім виконати відповідну вказівку для всіх виділених об'єктів одразу.

СПОСОБИ ВИДІЛЕННЯ ОБ'ЄКТІВ

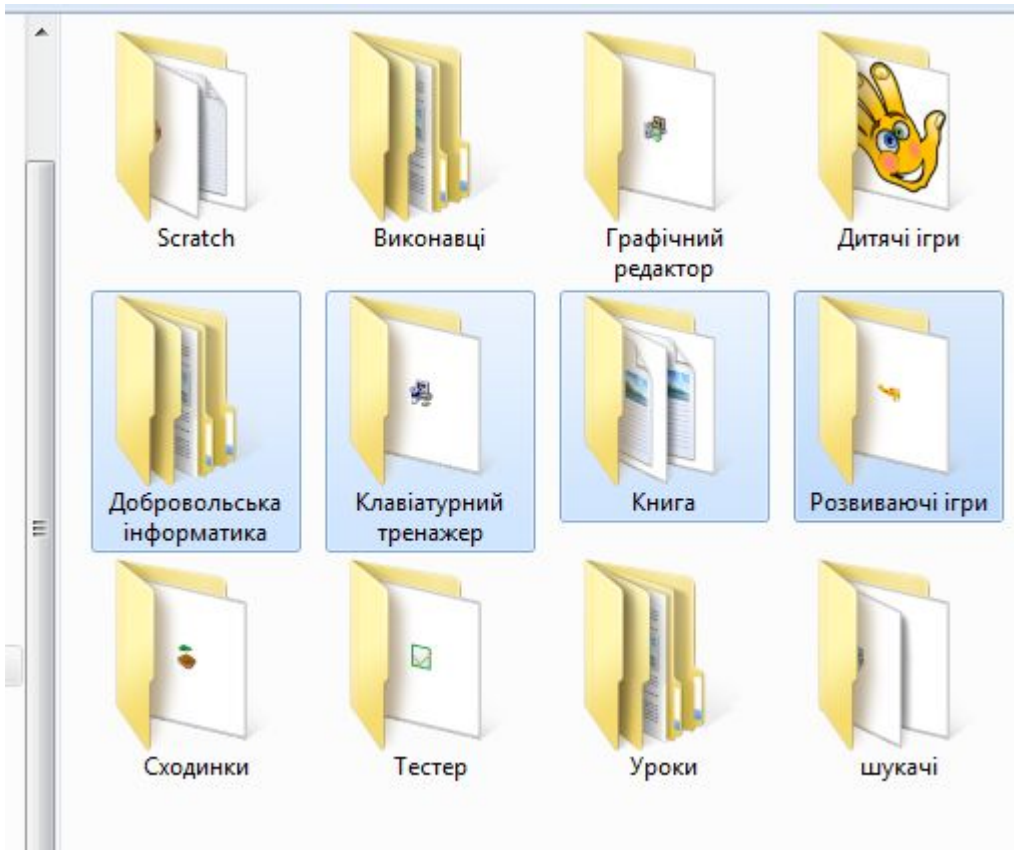

1 спосіб

- Протягуванням мишею

Якщо об'єкти, які необхідно виділити, розташовані поруч, можна виконати **протягування** мишею, окресливши прямокутник навколо потрібних об'єктів.

СПОСОБИ ВИДІЛЕННЯ ОБ'ЄКТІВ

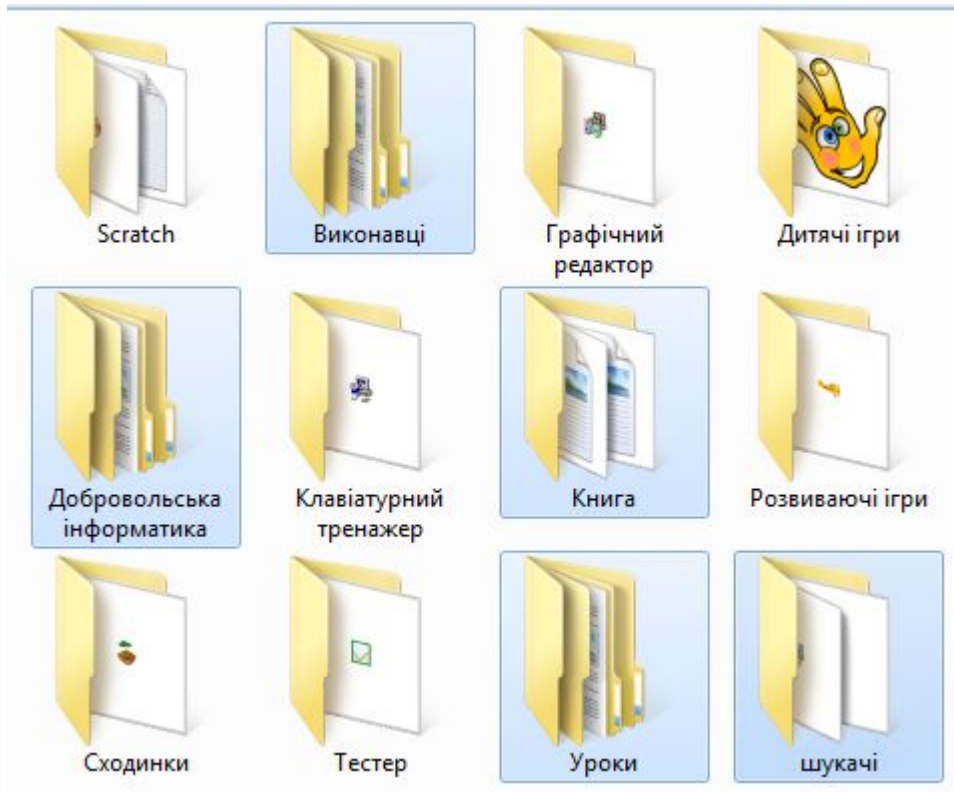
2 спосіб

- З використанням клавіші **Shift**

Для виділення блоку об'єктів можна також виділити перший із об'єктів клацанням миші на ньому, натиснути клавішу **Shift** і, утримуючи її, клацнути мишею на останньому потрібному об'єкті.

СПОСОБИ ВИДІЛЕННЯ ОБ'ЄКТІВ

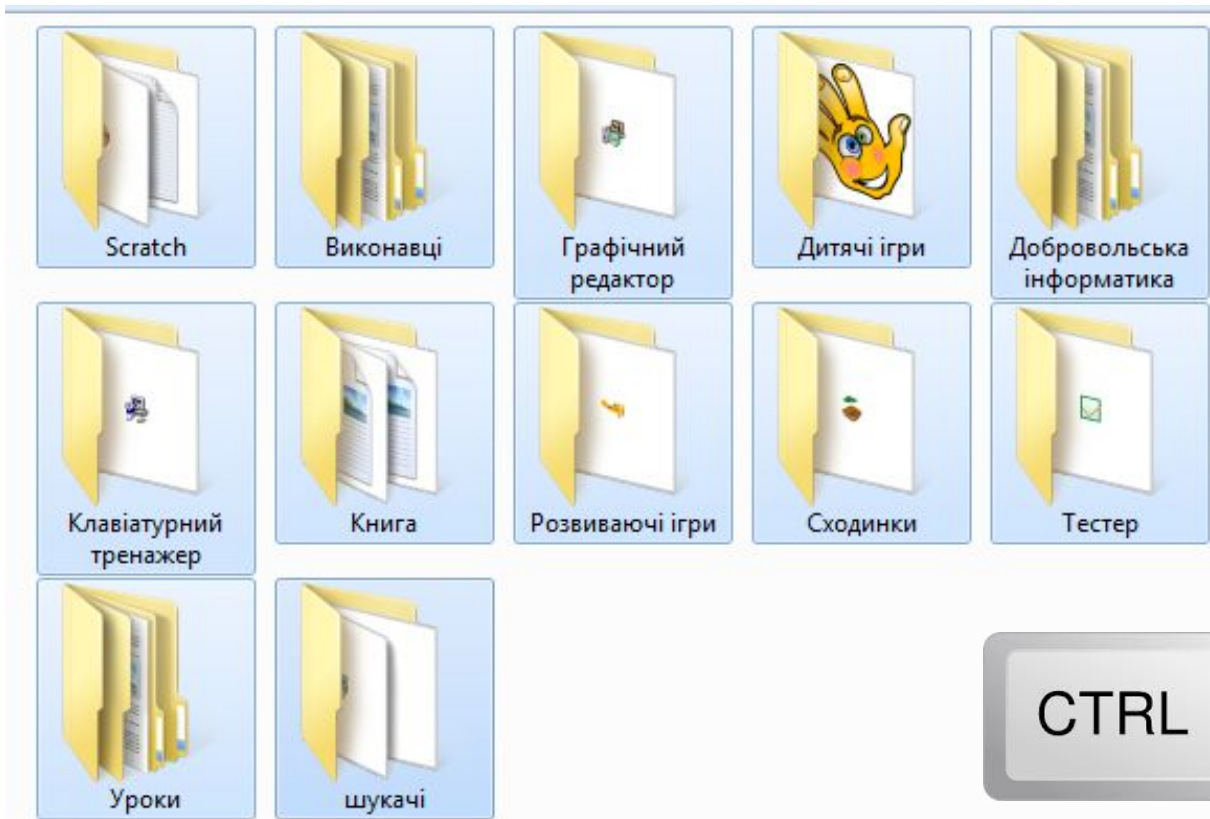

3 спосіб

- З використання клавiші **Ctrl**

Якщо об'єкти, які необхідно виділити, розташовані не поруч, то необхідно виділити кожний із них клацанням миші на ньому при натисненій клавiші **Ctrl.**

СПОСОБИ ВИДІЛЕННЯ ОБ'ЄКТІВ

4 спосіб

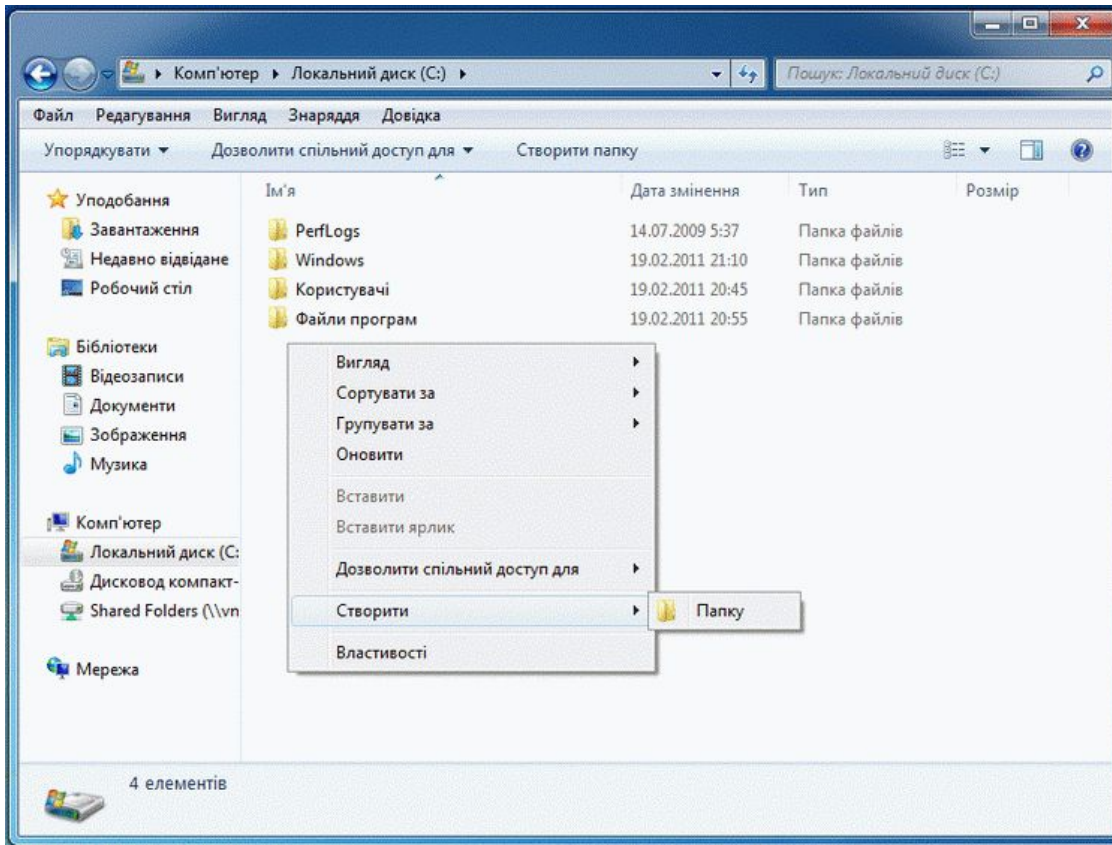
- З використанням клавiш **Ctrl+A**

*Щоб виділити всі об'єкти відкритої папки, можна натиснути комбінацію клавiш **Ctrl+A** – це відповідає виконанню вказівки **Вибрати всі**.*

СТВОРЕННЯ НОВОЇ ПАПКИ

Викликати **контекстне меню**, клацнувши правою кнопкою миші у вільному місці папки, з контекстного меню вибрати вказівку **Створити/Папку**

1 спосіб

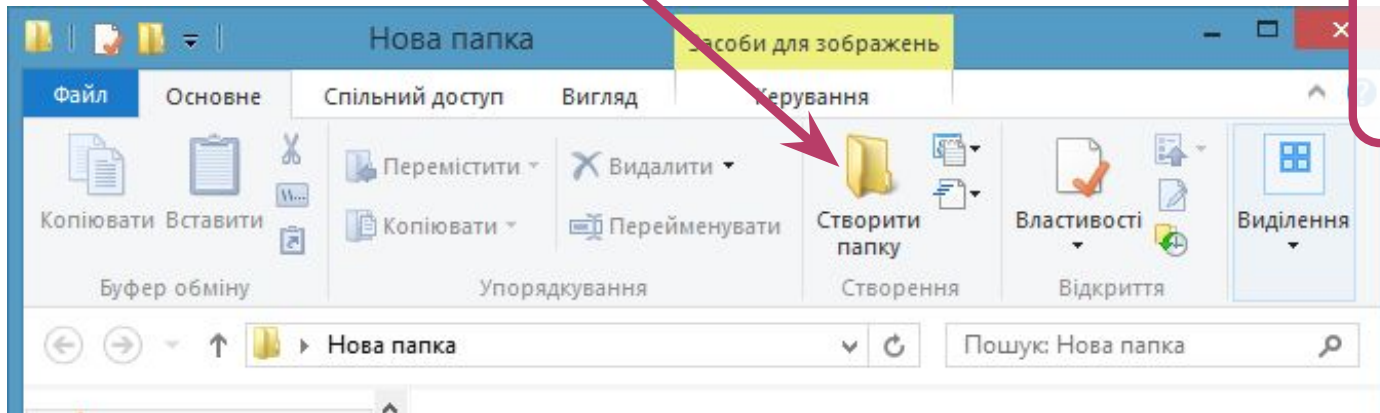
- За допомогою контекстного меню

СТВОРЕННЯ НОВОЇ ПАПКИ

У меню вікна відкритої папки натиснути кнопку **Створити папку**

2 спосіб

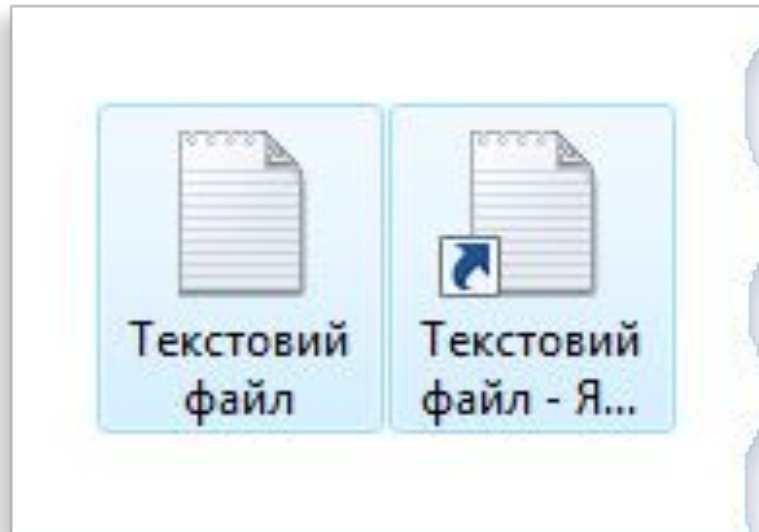
- За допомогою меню вікна

В обох випадках у вікні відобразиться значок нової папки, для якої автоматично пропонується ім'я *Створити папку*, якщо користувач не введе з клавіатури іншого. Бажано ввести ім'я папки, яке логічно пов'язане з її вмістом, тоді й орієнтуватися користувачеві буде легше.

ЩО ТАКЕ ЯРЛИК

Ярлик – це посилання на файл або програму, яке має вигляд піктограми. Якщо двічі клацнути ярлик, відкриється файл або програма. Дуже зручно зберігати всі файли, які використовуються часто, в одному спільному для них розташуванні, до якого легко отримати доступ, наприклад, у папці або на робочому столі.

Ярлики мають інший вигляд, ніж звичайні файли. Піктограми ярликів мають стрілку в лівому нижньому кутку.

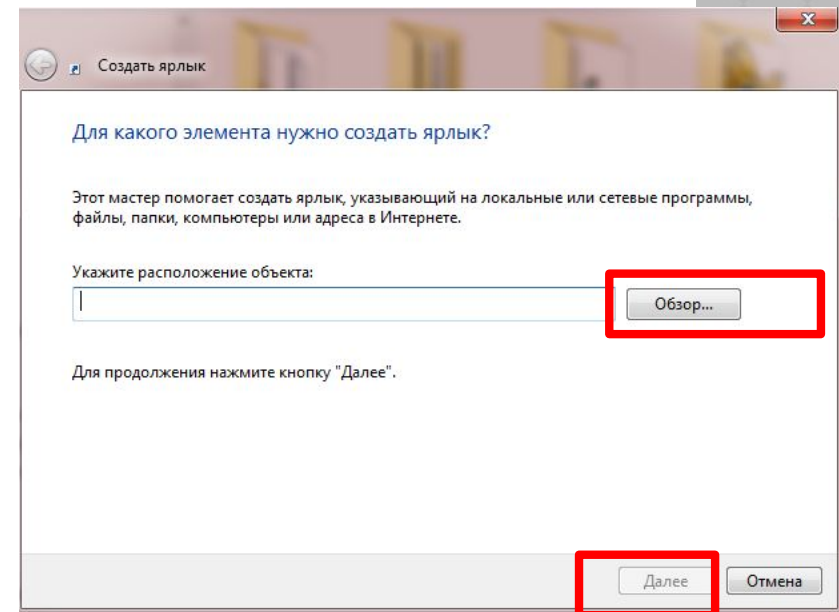
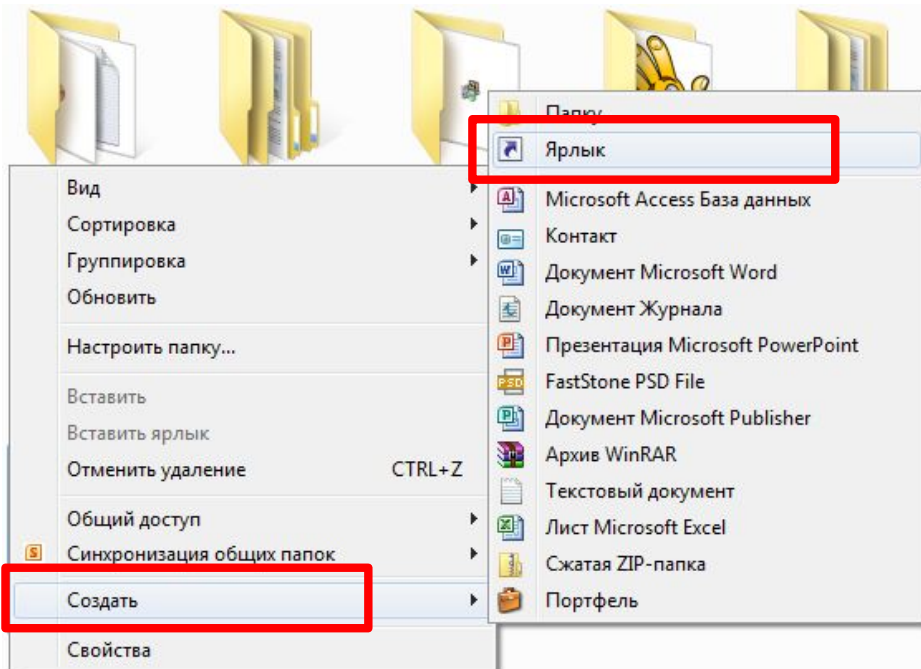

СТВОРЕННЯ ЯРЛИКА

Для цього необхідно відкрити вікно тієї папки, у якій планується створити ярлик. Потім викликати контекстне меню робочого поля вікна папки і вибрати вказівку *Створити Ярлик*, Так запускається робота *Майстра*. На екран послідовно надходять спеціальні запити у вигляді діалогових вікон для їх заповнення користувачем. Потрібно задати шлях та ім'я файлу, для якого створюється ярлик. Для цього можна скористатися кнопкою *Огляд*, У наступних кроках майстра можна задати ім'я ярлика;

1 спосіб

- за допомогою *Майстра створення ярликів*

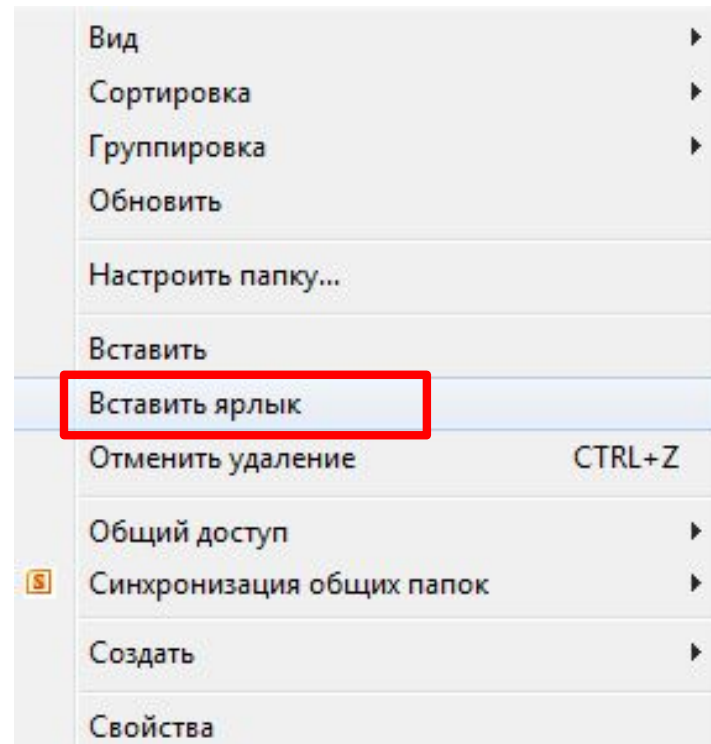
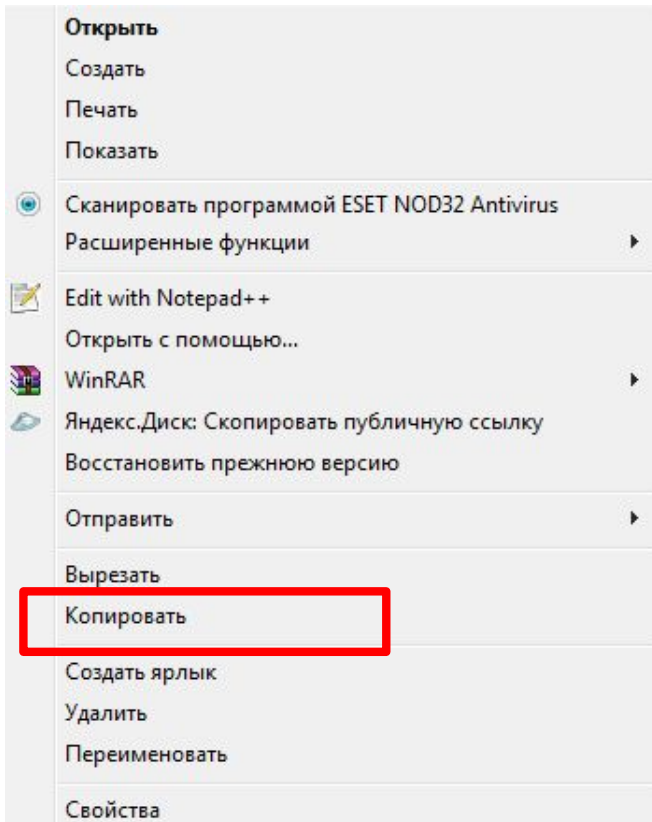

СТВОРЕННЯ ЯРЛИКА

Необхідно відкрити папку-джерело з об'єктом, для якого потрібно створити ярлик, і скопіювати цей об'єкт до буфера обміну. Потім перейти до папки-приймача, у якій потрібно створити ярлик, і виконати вказівку *Вставити ярлик* з контекстного меню цієї папки;

2 спосіб

- З використанням буфера обміну

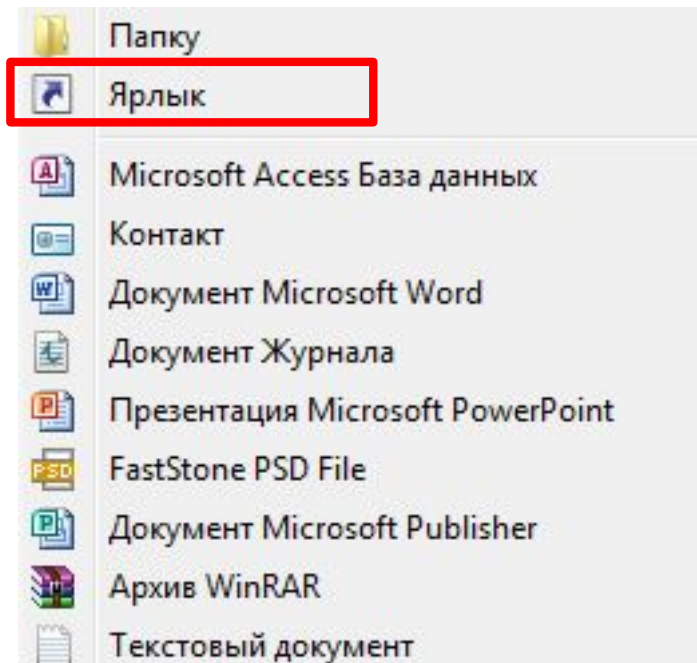
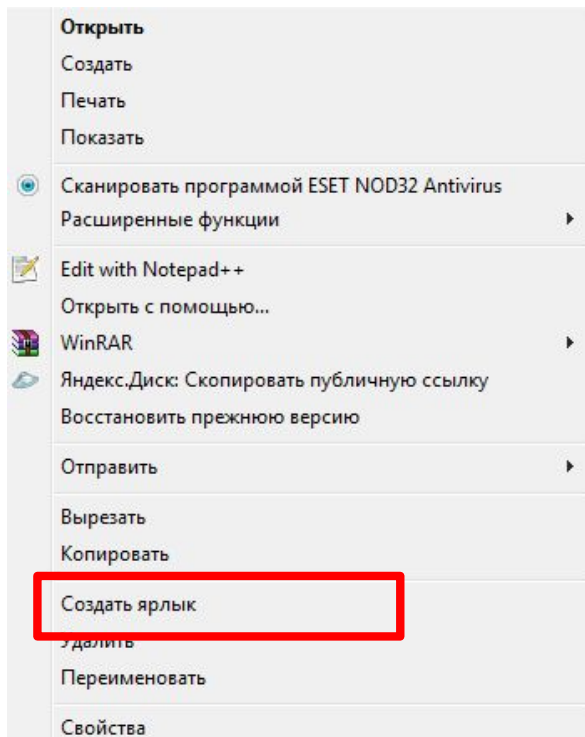

СТВОРЕННЯ ЯРЛИКА

3 спосіб

у контекстному меню об'єкта, для якого потрібен ярлик, вибрати вказівку *Створити ярлик*. При цьому ярлик буде створено в тій самій папці, де міститься об'єкт-джерело. Найчастіше ярлики створюються в інших папках для спрощення доступу до файлів, тому після створення ярлика таким способом його можна перемістити в папку, де потрібен такий ярлик.

- За допомогою контекстного меню об'єкта

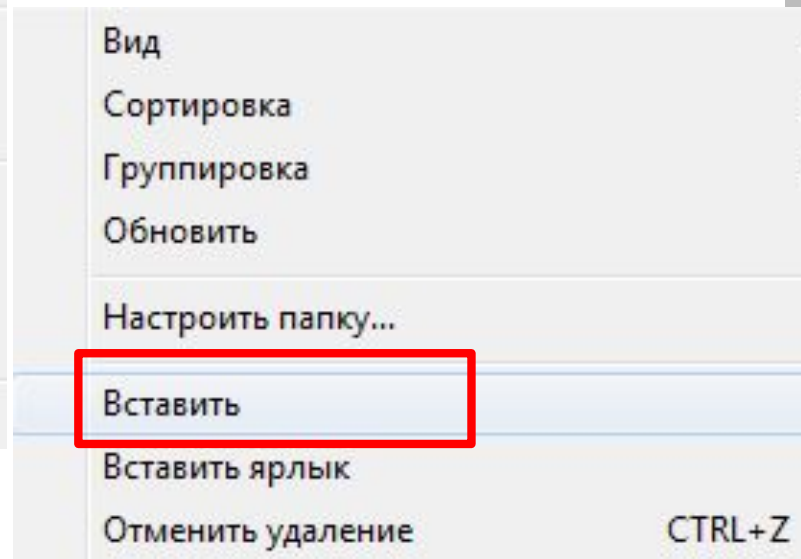
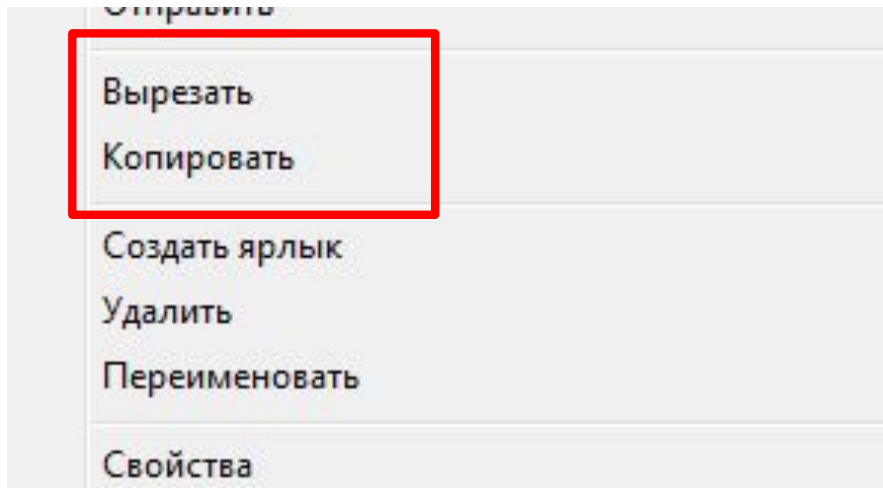

КОПІЮВАННЯ ТА ПЕРЕМІЩЕННЯ

Копіювати і переміщувати файли і папки можна за допомогою **буфера обміну**. Для цього необхідно спочатку **скопювати** або **вирізати** потрібний файл (папку, групу файлів або папок) у буфер обміну, потім перейти до папки, у яку треба скопіювати чи перемістити потрібний об'єкт, та виконати вказівку **Вставити**.

1 спосіб

- За допомогою буфера обміну

КОПІЮВАННЯ ТА ПЕРЕМІЩЕННЯ

Копіювання і переміщення можна виконувати також за допомогою перетягування мишею. Вигляд вказівника миші під час виконання зазначених дій свідчить про вид виконуваної дії: копіювання об'єкта (наявність знака чи його переміщення (наявність знака)

2 спосіб

- За допомогою перетягування мишею

+ Копіювати на Робочий стіл

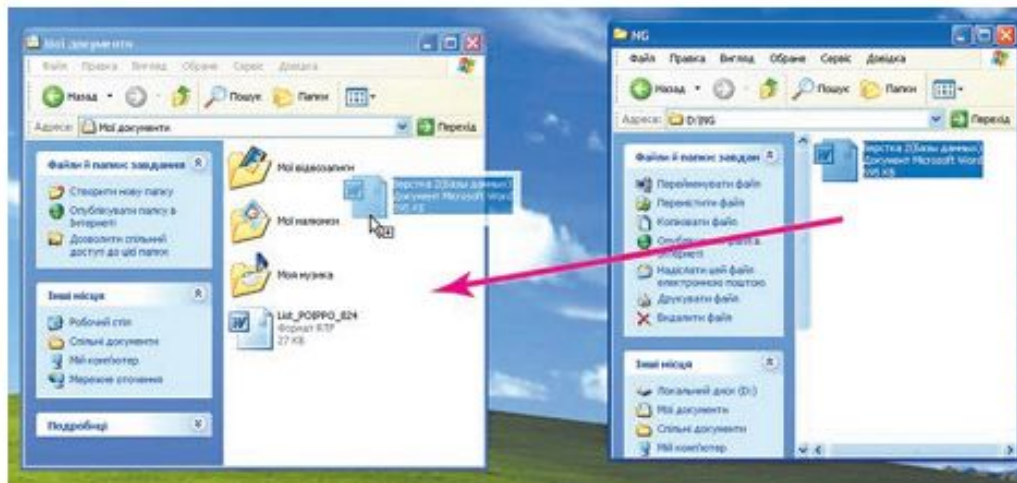

→ Перемістити до верс3

Копіювання та переміщення

Якщо папки джерела і приймача містяться на одному диску, то виконуватиметься переміщення об'єктів

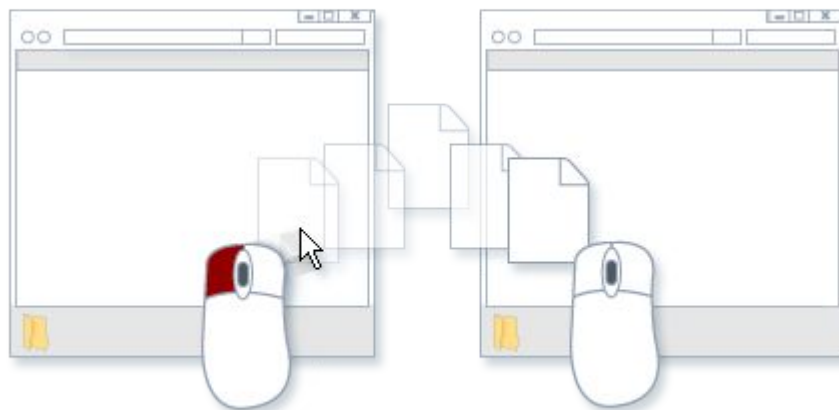
Якщо папки джерела і приймача містяться на різних дисках, виконуватиметься копіювання об'єктів

Крім того, незалежно від розміщення папок джерела і приймача, при перетягуванні файла за допомогою лівої кнопки миші завжди виконуватиметься:

Копіювання об'єктів – при натисненій клавіші Ctrl

Переміщення – при натисненій клавіші Shift

Натисніть і перетягуйте

Відпустіть

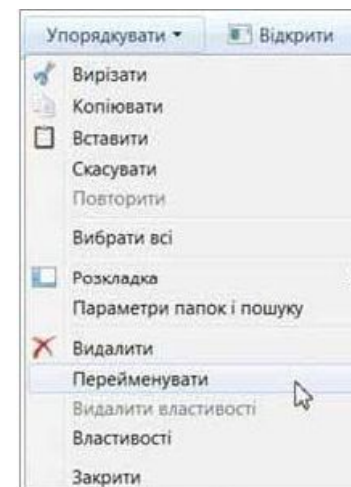
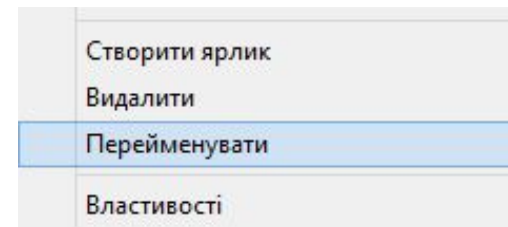
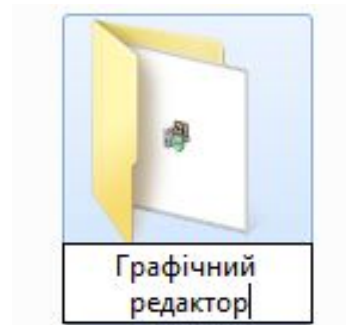

СПОСОБИ ПЕРЕЙМЕНУВАННЯ ОБ'ЄКТУ

Виділити файл чи папку, яка потребує зміни імені, та клацнути лівою кнопкою миші в межах імені (а не на значку);

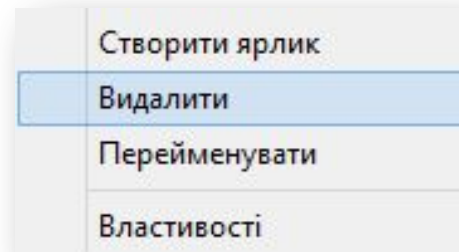
У контекстному меню вибраного файла чи папки вибрати вказівку *Перейменувати*;

Виділити потрібний файл або папку, натиснути кнопку *Упорядкувати* у вікні папки та вибрати вказівку *Перейменувати*

СПОСОБИ ВИДАЛЕННЯ ОБ'ЄКТІВ

Вибрати вказівку
Видалити контекстного
меню

Натиснути клавішу
Delete

Перетягнути мишею
виділені об'єкти на
значок **Кошика**

СПОСОБИ ВІДНОВЛЕННЯ ОБ'ЄКТІВ

Якщо файли або папки були видалені помилково, їх можна відновити.

Для цього виберіть
один із способів:

у вікні папки, з якої виконувалось видалення об'єктів, натиснути кнопку *Упорядкувати* і вибрати вказівку *Скасувати*;

відкрити вікно папки *Кошик*, виділити об'єкт, видалений випадково, і натиснути кнопку *Відновити цей елемент*;

перетягнути мишею з папки *Кошик* файли, які потрібно відновити, у вікно потрібної папки.

ПЕРЕЛІК КОМАНД ТА СПОЛУЧЕННЯ КЛАВІШ:

<i>Команда</i>	<i>Сполучення клавіш</i>
Копіювати	Ctrl + C або Ctrl + Insert
Вирізати	Ctrl + X або Shift + Delete
Вставити	Ctrl + V або Shift + Insert
Скасувати дію	Ctrl + Z
Виділити всі об'єкти папки	Ctrl + A
Видалити	Delete або Backspace

Пам'ятайте, що літери C, X, V, Z, A - це літери англійського алфавіту.

ФІЗКУЛЬТХВИЛИНКА

ФІЗКУЛЬТ- ХВИЛИНКА

ІНСТРУКТАЖ З ТБ. РОБОТА З КОМП'ЮТЕРОМ

Вправа 1. Створення папки.
Переміщення, копіювання,
перейменування файлів і
папок.

Вправа 2. Копіювання і
видалення групи файлів.

Вправа 3. Копіювання і видалення
групи файлів.

ОБГОВОРЕННЯ ВИВЧЕНОГО

Якими способами можна копіювати, переміщувати й видаляти файли? Подай відповідь у вигляді схеми.

Чи перейменування папок засобами операційної системи здійснюється так само, які перейменування файлів? Якщо є відмінності, то назви їх.

Які папки недоцільно перейменовувати і чому?

Для яких програм, папок чи окремих файлів доцільно створювати ярлики?

Що відбувається, якщо виконати вказівку *Видалити* дня виділеного файла?

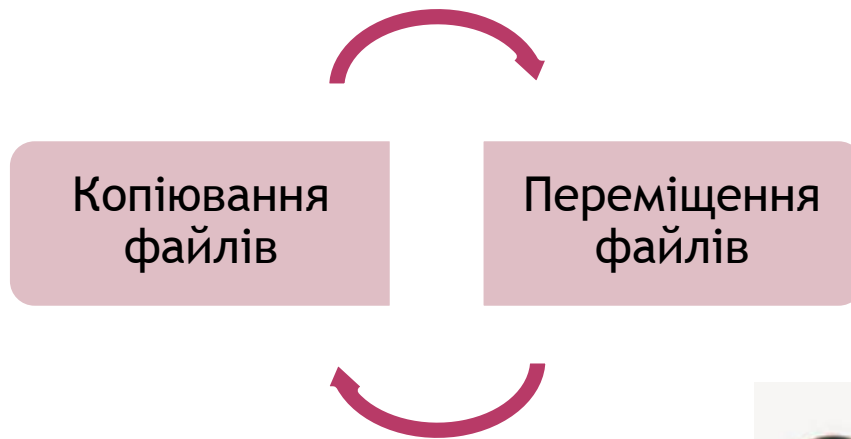
Чи однаково використовується буфер обміну в графічному редакторі та при роботі з об'єктами операційної системи? Наведи приклади.

Чому розробники операційної системи Windows 7 передбачили можливість отримання одного й того самого результату декількома способами?

ПРАЦЮЄМО В ПАРАХ

1. Зобразіть схему для порівняння дій копіювання й переміщення файлів. Результати обговоріть у парі.

ПРАЦЮЄМО В ПАРАХ

2. Обговоріть, як можна використовувати контекстне меню і вказівки вікна папки для перейменування та видалення файла. Назвіть послідовності дій, які треба виконати. Чи є в цих послідовностях дії, які потрібно виконувати і для перейменування, і для видалення файла?

3. Запропонуйте одне одному запитання про виконання копіювання, переміщення, перейменування й видалення файла. Будуйте запитання так:

- *Які дії слід виконати, щоб...?*

ПРАЦЮЄМО В ПАРАХ

4. Обговоріть, у яких випадках для виділення групи файлів доцільно використовувати такі способи:

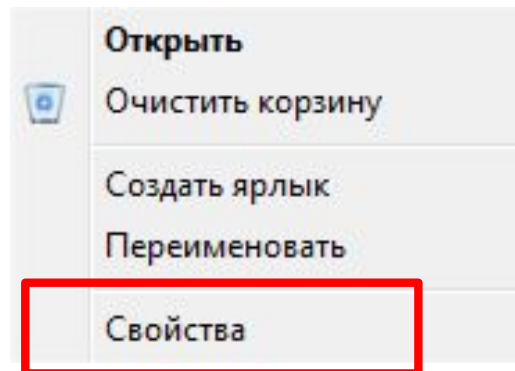
- протягування мишею, окреслюючи прямокутник навколо об'єктів;
- клацання послідовно на двох об'єктах при натисненій клавіші *Shift'*,
- клацання послідовно на кількох об'єктах при натисненій клавіш і *Ctrl'*,
- натиснення на клавіатурі комбінації клавіш *Ctrl+A*.

ДОСЛІДЖУЄМО

Завдання. Визнач, які властивості має *Кошик** Які властивості *Кошика* слід змінити, щоб видалені файли не зберігалися в *Кошику*?

ПОВТОРЮЄМО

Розглянь схему та поясни зв'язок між вказаними поняттями.

ОЦІНИ СВОЇ ЗНАННЯ ТА ВМІННЯ:

- Я знаю, які дії можна виконувати з файлами і папками.
- Я можу виділити файл чи групу файлів.
- Я вмію копіювати й переміщувати файли і папки з однієї папки до іншої.
- Я вмію створювати папки та ярлики. у/Я вмію перейменовувати й видаляти файли і папки.
- Я вмію відновлювати видалені файли з *Кошика*.

ДОМАШНЄ ЗАВДАННЯ

- ❑ Читати § 10
- ❑ Опрацювати контрольні запитання з рубрик «Обговорюємо» та «Оціни свої знання»
- ❑ Відпрацювати навички створення, переміщення, перейменування, видалення та копіювання файлів та папок на домашньому комп'ютері.

ДЯКУЮ ЗА УВАГУ!

